

EL LLENGUATGE

Les hi té, les idees clares

29/11/1937

Frases com Ell troba aquells mots adequats però jo no els hi trobo gaire. Se'm presenten les coses negres; a tu no se t'hi presenten tant. Abans no era tan sorrut; s'hi ha tornat de poc, són ben habituals i es resolten correctament d'una manera espontània. Volem dir pel que fa a l'ús del pronom hi. En canvi, en el llenguatge escrit, observem freqüents vacil·lacions en la redacció d'aquestes mateixes frases, sense dubte perquè hom no es decideix a recórrer al pronom hi d'una manera conscient i deliberada sinó en els casos previstos en els esquemes gramaticals que, força sovint, en un intent de síntesi, o bé incompletament apresos, es redueixen als més usuals, que són la designació de lloc i la representació d'un complement d'objecte introduït per les preposicions a i en: Volia anar a la platja, però no hi valg poder anar. Accedeix a la meva petició o no hi accedeix? Diu que pensa en mi, però no sé si hi pensa gaire.

Però tot esquema complet de l'ús del pronom hi preveu perfectament el cas que comprèn les oracions esmentades en primer lloc, i això hauria d'eliminar qualsevol vacil·lació. Efectivament, hom hi reconeix al pronom hi la capacitat per a representar un adjectiu que sigui el terme predicatiu d'un verb altre que ésser estar, semblar i fer-se. I així, de les oracions Ens vam posar drets i Us vau quedar parats, els termes dret i parats poden ésser representats pel pronom hi: Ens hi vam posar i Us hi vau quedar.

Anàlogament, en una oració com Encara té les idees clares, el conjunt les idees clares, no és un sol complement, sinó que consta de dos termes, les idees i clares cadascun dels quals es pot representar per un pronom feble: Encara les hi té, en què les vol dir les idees i hi significa clares. .

ALBERT JANE